

Žil a tvoril podľa motto:

„Kto spieva, dvakrát modlí sa...“

MUDr. Michal Kapasný

Pozdrav mojím folkloristom

„Podkrivánske stráne,
duše mojej dlane,
rozsievajte večne,
srdca môjho piesne...“

Motto toto je vánok môj, vanie
ako milovanie, ako očista
tiesne...

Motto toto je úsmev môj
odráža sa ako krása
imperatív, stoj pri mne, stoj...
Človek jasá, jasá...

Motto toto moja vášeň
bolestno – radostne silnie,
ako sláviči spev, báseň,
s Vami moji neuhynie.

Motto toto so mnou hlása
očistu ducha, potravu,
krásocit ťa zvrel do lasa,
nasycuje, nie pre slávu.
Motto toto je i slza,
z lesku oka padá,
do vrásky sa vrúca skĺza
i ona nám slad dá...

Týmto mottom som vyjadril
úctu spisovateľovi
i Vám môj obdiv vždy patril,
vidím Vás v poslovi,

čo cez moje snahy umu
pieseň podávate,
ako najvzácnejšiu sumu,
jak briliant na vate.

Aby znela do súzvuku,
tá ozvena predkov,
dlhé roky svoju ruku
podávam Vám, svedkom

tisícich hodín strávených
s iskrou zápalistou,
ľudí Vami očarených,
kol'kože to listov

mala by kronika moja,
spoločných našich síl.
Sila môjho nepokoja,
daná do Vašich žíl.

Veľa lásky i súžení
s Vami som pocítil,
tancom, hudbou,
piesňou v chteni
ozdravný dych chytil.

A vdychoval svoje tóny
na oslavu žitia,
aby môjho srdca zvony,
zneli do súžitia,

pre ďalší rozkvet skupiny,
vaše potešenie.
Motto moje nemá viny,
je žitia korenie.

Uchovávajúte ho vrúcne,
pre Važec je pravé,
i keď telo moje usne,
bude živé, zdravé.

Nech oslava moja táto
vtrie sa Vám do vedomia,
aby ako soľ nad zlato
vnikla, že tu bol som ja...

No, ešte chcem ruku podať
kým mám v duši vábenie,
Vám i ďalším seba rozdať,
zväčniť moje mámenie!

Pozdraviť a vďaku dávať
všetkým, čo deň skrášlili
stuhou zraku Vám zamávať,
objať váš život snilý.

Odišla veľká osobnosť. 29. apríla ukončil svoju životnú púť Michal Kapasný, jeden z najvýznamnejších obyvateľov našej obce. Posledná rozlúčka s ním sa konala 1. 5. vo Važci a 2. 5. vo Varíne. Na smútočnom obrade vo Važci sa zúčastnili zástupcovia obce, kultúrnych a spoločenských organizácií, spolupracovníci, susedia, folkloristi, poľovníci, priatelia, či spoluobčania. V príhovorochoch si pamiatku zosnulého uctili starosta obce Milan Lištiak, predsedníčka MO Matice slovenskej Margita Hybenová, predseda Poľovníckeho združenia Kriváň Zdenko Profant, lekársky i zborový kolega Ján Zachar i katolícky kňaz Roman Šemrák, za Červený kríž a folkloristov Jana Šuleková. Slová vďaky vyjadrila za rodinu dcéra Norika. Znela poézia i piesne, ktoré Michal Kapasný tak miloval. Folklorne v podaní bývalých i súčasných členov folklornej skupiny, aj duchovné v podaní Slovenského kresťanského zboru z Brezna. Poľovníci z PZ Kriváň si svojho dlhoročného člena a niekdajšieho predsedu uctili čestnou salvou. Na poslednej ceste Michala Kapasného vpredvádzali desiatky Važťanov, ale aj ľudí z blízkeho a vzdialenejšieho okolia.

Češť jeho pamiatke.

**Žil a tvoril podľa motta:
„Kto spieva,
dvakrát modlí sa...“**

• Za dlhoročnú aktívnu prácu v oblasti zachovávaní ľudových tradícií a folklóru si MUDr. Michal Kapasný z rúk predsedu Žilinského samosprávneho kraja Ing. Juraja Blanára prevzal najvyššie ocenenie za umenie: Pamätnú plaketu.

• Zbor pre občianske záležitosti z Važca so svojim zbormajstrom a organistom MUDr. Michalom Kapasným.

Michal, ďakujem Ti osobitne za Tvoju nezastupiteľnú odbornú spoluprácu na príprave desiatok rozhlasových i scénických programov, tiež programov v prírode – pre FF vo Východnej. Za nápadité a originálne scénické folklórne programy, ktoré si pripravil počas šesťdesiatich tvorivých rokov s FS Važec. Zrekonštruoval si zvyky a obrady Horného Liptova a vytvoril vzorové programy, ktoré mali a majú nielen umeleckú, ale i veľkú historickú hodnotu. Práve oni patria a budú patriť do Klenotnice ľudovej kultúry slovenského národa. Keď sme sa pred časom rozprávali na útulnej terase vášho domu, s láskou si hovoril o svojej rodine, spomínal si na desiatky vlastných príbehov. Opakoval si: „Predstav si, do Važca som prišiel ako lekár len na tri mesiace, no zamiloval som si toto krásne prostredie, jeho folklórne tradície, Liptov a majestátne Tatry.“ A zanôtil si nádhernú, priam hymnickú pieseň: Éj, podkrivánske stráne, spevom ožívajú..., ktorú ste (tak ako aj iné) práve s FS Važec uviedli do folklórneho sveta. Michal, zostaneš medzi nami v spomienkach na Tvoje celoživotné dielo, v ktorom si veľa rozdával, pomáhal, tvoril, reprezentoval.

Štefan Zima, predseda Folklornej únie Slovenska

Desiatky rokov bol členom a zároveň lektorom nášho MS SČK. Jeho odchodom strácame nielen my, členovia ČK, vzácneho človeka, ale aj naša obec odborníka s bohatými skúsenosťami, ktorý mal vždy ľudský prístup k pacientom a liečil nielen liekmi, ale aj dobrým slovom. Slovo „nemôžem“ mu bolo cudzie a pomáhal chorým v ktorúkoľvek hodinu. Výbor MS SČK bude dlho spomínať na jeho kamarátsky vzťah, ktorým upevňoval náš kolektív, na jeho ochotu a odbornú radu. Bol človekom nesúcim v sebe dobro a lásku. To, čo zanechal, bude tu i naďalej. Bude tu s nami práve v našich spomienkach, v našich srdciach. Plody jeho práce budeme ešte dlho žať my.

**Anna Lučanská,
predsedníčka MS SČK**

• MUDr. Michal Kapasný na začiatku svojej takmer 60-ročnej praxe vo Važci.

Je čas odísť. Zanechať všetko na tomto svete, všetko, čo bolo krásne, vzácne i bolestné. Ukončil sa život plodný, zmysluplný a tvorivý, pracovité ruky i ústa nehybné zostali. Srdce, žiť pre krásu dedičstva predkov oddané, srdce, milujúce život, ľudí i umením naplnené, srdce, tlačúce láskou k Važcu neskonanou, dotýklo a naše oči i dušu zastrel smútok natrvalo. Hodnoty rokmi tvrdej práce pretkané zostanú v duši každého folkloristu uchované. Čaro Vašej osobnosti, veľkosť ducha, sú do dejín slovenského folklóru zapísané, a tak Vaša veľkolepá umelecká činnosť tu navždy zostane. Folklórnu skupinu Važec ste

dlhé desaťročia húževnato a s nadšením viedli a plody Vašej práce sa s úspechmi neraz aj za hranicami vlasti stretli. Lásku k umeniu, k múdrosti ste od kolísky aj svojim deťom vštepovali a vďaka Vám sa z nich v živote hodnotní ľudia a umelci stali. Nezabudneme, pán doktor, ani na množstvo krásnych chvíľ s Vami strávených za tie roky a v našich myšliach i srdciach budú viesť naše kroky vždy k Vám, k Vášmu odkazu – žiť pre krásu umenia a tradície uchovávať, a tým Vaše poslanstvo a spomienky na Vás zachovávať.

Jana Šuleková, Folklorná skupina Važec z Važca

• MUDr. Michal Kapasný na poslednej ceste cez Važec a jeho deti Soňa, Miro a Norika.

Smutné budú poľovnícke chodníčky, po ktorých pred mnohými rokmi spoznával taje a krásy važeckej prírody, už nepocítia jeho krok. Hlbokými dolinami už neponesie ozvena hlas jeho poľovníckeho rozhodnutia.

MUDr. Kapasný sa stal členom poľovníckeho združenia Kriváň vo Važci v roku 1961. Dlhé roky bol členom výboru a od roku 1988 do roku 1995 bol jeho predsedom. Pôsobil tiež v kultúrnej komisii okresnej rady SPZ. Za jeho dlhoročnú prácu mu bolo udelené najvyššie vyznamenanie Slovenského poľovníckeho zväzu - Zlatý kamzík. Bol vášnivým poľovníkom, ale v prvom rade ochrancom prírody a počas celého svojho pôsobenia v Poľovníckom združení nám všetkým vštepoval v prvom rade lásku k prírode a dodržiavanie poľovníckych tradícií. Jeho piesne a básne, v ktorých vyjadril svoju lásku k važeckej prírode, sa stali súčasťou hodnotiacich schôdzí, osláv a posedení členov nášho združenia. Odchádza od nás, od členov PZ Kriváň Važec, zanechávajúc v našich srdciach kus svojho priateľského a poľovníckeho JA.

Zdenko Profant, predseda PZ Kriváň

• Najstarší členovia Poľovníckeho združenia Kriváň z Važca – MUDr. Michal Kapasný (vľavo) a Michal Polc.

Spája nás spomienka na toho, ktorý už navždy nie je medzi nami, spomienka na zosnulého MUDr. Michala Kapasného, otca, starého otca a priateľa, ktorý bol úžasnou osobnosťou nielen v pracovnom živote ako špičkový odborník a obetavý lekár oddaný celým srdcom svojej profesii, ale aj v živote osobnom, ktorý zasvätil nám, Važčanom. Pre našu obec veľa znamenal a navždy znamenať bude. Zanechal nám odkaz, s ktorým sa stretávame denne hlavne v oblasti kultúry obce, v oblasti zachovávaní tradícií, v oblasti približovania histórie a minulosti. Jeho vysoko kvalifikovaný postoj k pravému folklóru nás naučil ho lepšie chápať a oceňovať, do srdc mnohých zasiať lásku k folklóru a práve pre jeho láskavosť, obetavosť a pracovitosť bude v našich srdciach žiť naveky. Výsledky jeho práce nech sú pre nás výzvou a zároveň aj motiváciou ako prežiť život aj v prospech spoločného dobra ľudskej spoločnosti.

Milan Lištiak, starosta Važca

„Môj život je od príchodu do Važca úzko spätý s važeckým ľudom. S ním som prežil v tomto podtatranskom prostredí väčšiu časť svojej mladosti, svojho života, ako lekár, vášnivý poľovník, básnik, hudobník a folklorista. Dostal som sa do príjemnej spoločnosti akademického maliara Jana Hálu, katolíckeho kňaza - básnika Janka Silana, spisovateľa Štefana Rysuľu a medzi ľud, ktorý vlastní ohromné hudobno-spevné a tanečné bohatstvo. Práve jedinečnosť krásnych spevov ma od príchodu dodnes drží pri realizovaní mojich scenárov, režírných a choreografických celkov, umeleckých a literárnych diel. Cez ušľachtilé a trvalé hodnoty folklórneho umenia a umenia vôbec, môžeme robiť život krajším a radostnejším. Teší ma, že prostredníctvom našich vystúpení s folklórnou skupinou prispievame k obohacovaniu citov u ľudí, snažíme sa šíriť lásku a dobro. Mojim cieľom je udržiavať a rozvíjať pôvodný ľudový prejav, vytvoriť podmienky pre sebarealizáciu novým ľudovým talentom, ale hlavne uchovať toto folklórne bohatstvo pre budúce generácie.“

Michal Kapasný

MUDr. Michal KAPASNÝ sa narodil vo Varíne dňa 11. septembra 1932 v rodine učiteľa a riaditeľa školy vo Varíne, Martina Kapasného. Martina Kapasný a Mária Kapasná, rodená Blahová vychovali troch synov: Vladimíra, Michala a Ruda. Všetci traja už odišli do večnej blaženosti.

Celé svoje detstvo prežil vo Varíne, kde navštevoval aj základnú školu. Gymnázium ukončil v r.1951 v Žiline.

Po skončení strednej školy pokračoval v štúdiu medicíny na Univerzite Komenského v Bratislave, špecializáciu zubný lekár, ktorú úspešne ukončil v r.1956. V Bratislave sa stal aj jedným z prvých členov speváckeho zboru umeleckého súboru Lúčnica, v ktorom pôsobili aj jeho dvaja bratia a neskôr aj deti Norika a Miro. Popri štúdiu medicíny externe študoval aj Vysokú školu múzických umení – kompozíciu a dirigovanie. V roku 1957 sa oženil s Eleonórou Kapasnou, rodenou Cvachovou z Varína, s ktorou mal výnimočne krásny vzťah až do smrti. Veľmi sa milovali a vážili si jeden druhého.

Z kliniky v Martine prišiel pracovať do Važca ako lekár – odborne fundovaný stomatológ pre obvod Važec. Pôvodne prišiel len na 3 mesiace, ale v kraji pod Tatrami ostal takmer 60 rokov. Aktívne pracoval až do svojej smrti. V januári 2016 o ňom bola natočená reportáž do televízie Markíza. Ako najstarší a najdlhšie aktívne pracujúci zubný lekár na Slovensku ešte rozprával o svojej práci zo svojej ordinácie vo Važci. Ako člen Slovenskej komory zubných lekárov sa zaoberal písaním odborných článkov, vypracoval Stomatologický prieskum 11 - 15-ročných žiakov Horného Liptova a venoval sa aj prednáškovej činnosti s odbornou tematikou. Bol členom a dlhoročným vedúcim Červeného kríža.

Od príchodu do Važca sa popri práci zubného lekára venoval aj kultúrno-osvetovej činnosti v obci, v okrese a na celoštátnej úrovni ako scenárista, režisér, autor mnohých programov. Je tvorcom scenára a režie k filmu Drotári a dokumentu Spevy domova, úspešného celovečerného programu Maľované žitie, maľovaný svet pre FF vo Východnej, niekoľko rokov aj celoštátneho programu pre Národné dožinky v Nitre a mnohých iných. Spolupracoval so Slovenským a Českým rozhlasom a televíziou, s filmom, s Národným osvetovým centrom, s Folklornou úniou Slovenska, s etnológmi a celou folklórnou obcou Slovenska, Čiech a Moravy.

Folklor bol jeho záľubou a celoživotným poslaním. Bol choreografom a umeleckým vedúcim Folklornej skupiny Važec z Važca, ktorú viedol nepretržite takmer 60 rokov, do konca svojho života. Venoval sa ľudovej hudbe, spevu a tancu, zbieral ľudové piesne. Je známym slovenským folkloristom a rád sa medzi najúspešnejších vedúcich folklórnych skupín. Ako bývalý člen Lúčnice v Bratislave a zakladateľ súboru Sekera v rodnom Varíne sa na prvé počutie zamiloval do spevu žien na važeckých lúčkach a s nadšením sa ujal vedenia Folklornej skupiny vo Važci. Jej činnosť odvtedy nadobudla plánovitý systematický ráz. Vychoval stovky nadšencov folklóru a dokázal udržať na vysokej umeleckej úrovni hodnoty važeckého

folklóru. Je autorom niekoľkých desiatok choreografií. Okrem Važca robil choreografie pre súbory Tatrin z Liptovského Hrádku a Jánošík zo Svitu. Mnohí vedúci folklórnych súborov brali inšpiráciu z jeho choreografií. Folklorná skupina Važec z Važca vznikla v roku 1932, čím sa radí medzi najstaršie folklórne skupiny na Slovensku. Je priam symbolické, že vznikla v roku narodenia MUDr. Michala Kapasného, ktorý sa neskôr stal jej vedúcim a pretvoril ju na jednu z najznámejších na Slovensku. Folklorná skupina za roky svojej existencie úspešne reprezentovala obec Važec a Sloven-

sko aj na mnohých zahraničných vystúpeniach a medzinárodných folklórnych festivaloch, odkiaľ si vždy odnášala najvyššie ocenenia a dostávala opätovné pozvania. MUDr. Michal Kapasný bol aj umeleckým vedúcim, dirigentom, klaviristom, organistom, zbormajstrom ZPOZ-u a hudobno-recitačnej skupiny vo Važci. Bol dušou kultúrneho diania v obci, pripravoval programy na všetky spoločenské udalosti. K jeho snahe chrániť kultúrny odkaz predkov neodmysliteľne patrí členstvo v Matici slovenskej, ktorej bol aj dlhoročným predsedom miestneho odboru.

Jeho básnická tvorba je veľmi bohatá, obsahuje tisíce básní a textov piesní - básnické zbierky – Priehrštie poézie (2002), Podkrivánske stránne ... (2007), Výber z poézie (2009), Verše života (2012). Zo skladateľskej tvorby – hudobná poéma O láske, zborové skladby Smútok, Ave Mária, Ó Ježišu a Poľovnícka hymna so zvučkou a veľa iných. Bol aktívny vo všetkých sférach života v obci Važec a v okrese Liptovský Mikuláš, kde zastával významné a zodpovedné funkcie. Za jeho aktívnu prácu mu boli udelené viaceré miestne, okresné, krajské, ale aj celoslovenské vyznamenania a ocenenia.

Miloval spev. Žil podľa motto – Kto spieva, dvakrát modlí sa... Od malička spieval sóla na chóre v kostole vo Varíne. Hrával ochotnícke divadlo, aj spolu s budúcou manželkou Eleonórou, aktívne sa zapájal do kultúrneho diania. Posledné roky svojho života sa stal aj členom ekleziastického Slovenského kresťanského zboru z Brezna, Slovenského kresťanského speváckeho zboru Krédo.

Spolu s manželkou Eleonórou s láskou vychovali 3 deti, Soňu, Mira a Noriku. Majú 3 vnúčatá, Dávida, Lujzu, Annamáriu – Amanku a pravnučku Theu. Dcéra MUDr. Soňa Feketová vyštudovala Lekársku fakultu v Bratislave a pracuje ako neurologička na Kramároch. Syn RNDr. Miroslav Kapasný vyštudoval Prírodovedeckú fakultu v Bratislave a v súčasnosti pracuje vo sfére kultúry. Dcéra PaedDr. Eleonóra Vančíková Kapasná, známa speváčka ľudových piesní, vyštudovala Pedagogickú fakultu v Trnave a pracovala ako hudobná dramaturgička Slovenského rozhlasu. Spolu s bratom Miroslavom založili a vedú úspešný Folklorný súbor Karpaty v Bratislave.

MUDr. Michal Kapasný ukončil svoj krásny a plodný život, naplnený prácou pre ľudí a láskou svojich detí, vnúčat, celej rodiny a priateľov, dňa 29. apríla 2016 vo veku nedožitých 84 rokov. Zomrel 84 dní po smrti svojej manželky, ktorá mala tiež nedožitých 84 rokov. Pochovaný je spolu s manželkou v rodnom Varíne, na mieste, kde sa obidvaja narodili.

• *Bývalý starosta obce Važec Rastislav Profant odovzdal MUDr. Michalovi Kapasnému „Poďakovanie za celoživotné dielo, ktoré je prínosom k rozvoju slovenskej ľudovej kultúry a za prezentáciu hodnôt važeckého autentického folklóru“ pri príležitosti jeho 80-tych narodenín.*

MUDr. Michal KAPASNÝ, náš ocko, miloval folklór, miloval spev, miloval umenie, miloval hudbu aj poéziu, miloval prírodu, Vysoké Tatry a poľovačky, miloval ľudí, miloval krásu, miloval život... Vždy usmiaty, priateľský, ochotný sa porozprávať. Bol výnimočný vo všetkom, čo robil, silný duchom a nezlomný vo svojich ideáloch. Bol vynikajúci zubný lekár, oddaný svojmu povolaniu. Pracoval nad rámec svojich povinností. Vždy ochotne, obetavo a nezištne pomáhal vo dne aj v noci. 60 rokov bol umeleckým vedúcim FS Važec, choreograf, zbormajster, spevák, tanečník, zakladateľ folklórneho súboru Sekera vo Varíne, člen speváckeho zboru Lúčnica a Slovenského kresťanského speváckeho zboru, neúnavný zberateľ ľudových piesní, tvorivý básnik, prozaik, scenárista, režisér umeleckých programov, vášnivý klavirista a poľovník, dlhoročný predseda Poľovného združenia, Červeného kríža a Matice slovenskej. Lekár, ktorý nikdy nezradil Hippokratovu prísahu.

Miloval svoju rodinu, prácu, folklór, klavír, poľovačky a Vysoké Tatry. Nikdy však nezabudol ani na kraj, kde sa narodil a vyrastal, na Varín. Neuveriteľná sila ho tiahla do hôr, na posiedku, na potulky lesom. S nadšením a rozprávačským talentom nám zdieľoval svoje poľovnícke zážitky. Jeho krásny basbarytónový hlas nám bude v ušiach znieť naveky. Bol hrdý na svojich folkloristov. Aj keď ho niekedy zraňovali, nikdy sa nevzdal, učil a pracoval systematicky ďalej. Ostane vzorom mnohým z nás. Odovzdal nám posolstvo, ktoré musíme chrániť a posúvať ďalej, z generácie na generáciu: Šíriť dobro, lásku, krásu...

Zomrel duchom stále mladý... Jedným z jeho posledných prianí bolo, aby som nezabudla všetkých pekne pozdravovať. Ešte aj v tej chvíli myslel na iných, nie na seba. Bol to starostlivý a milujúci ocko, láskavý starý ocko, náš najlepší priateľ, dobrý a slušný človek, obetavý lekár a veľký ľudomil. Bol to výnimočný človek, silný duchom a nezlomný vo svojich ideáloch. Miloval ľudí, miloval nás, miloval svoju rodinu. Sme hrdí na to, že bol našim ockom.

Odišiel za našou milovanou mamičkou, jeho drahou manželkou a priateľkou, ktorú sme pochovali pred necelými tromi mesiacmi. Ona bola stelesnením dobra, starostlivosti, sluš-

nosti, nekonfliktnosti, pracovitosti a lásky. Naši rodičia nás neskonale milovali a my ich tiež. Sme pyšní a vďační osudu, že sme práve my boli ich deťmi. Spomínajte na mamičku a ocka s úctou a láskou, tak ako by oni spomínali na vás.

dcéra Norika Vančíková Kapasná

Odišiel človek do nenávratných diaľok, zostalo prázdne miesto medzi nami.

To srdce, čo iných hrialo a milovalo dotĺklo navždy. Chráňme si ho spomienkami.

Každý z nás na tejto zemi pútnikom je k večnosti. Životná púť človeka má svoje klady i zámlky, svoju vymaranú trasu, ktorú každý musí rešpektovať a prejsť sám a u každého je iná. Aj púť nášho pána doktora Kapasného sa práve skončila a správa o jeho odchode do večnosti sa nás všetkých hlboko dotkla, bolestne predovšetkým jeho detí a príbuzných. Vo Važci začínal ako mladý stomatológ, prišiel tu možno nakrátko, ale kolorit nášho kraja mu učaroval ako mnohým iným, ktorí tu zavítali. Začal sa vo svojom voľnom čase venovať kultúre, najmä folklóru, ktorému obetoval celých 60 rokov svojho plodného života. Našiel tu poklady, ktoré zveľadil a snažil sa odovzdať ďalším generáciám, za čo mu patrí nielen poďakovanie, ale aj obdiv. Všetky slávnosti obce po celé roky niesli stopy jeho práce ako režiséra, speváka, či tanečníka. Pracoval zapáleno a tak jeho zdravie sa skracovalo ako svieca, ktorá slúžiac iným sama zhorí. Jeho práca sa nezmazateľne vryla do pamäti našich občanov a pretrvá i do budúcnosti.

Margita Hybenová
predsedníčka MO Matice slovenskej

• *MUDr. Michal Kapasný so svojou milovanou ženou Eleonórou po príchode do Važca.*

Sdoktorom Michalom Kapasným si už nezaspievame. Nebeský chór dostáva basové posily, tam hore má bas už pevný základ. V nedeľu 1. 5. 2016 sme sa vo Važci s ním rozlúčili - ako inak - spevom. Odišiel do večnej slávy za svojim kolegom basistom, skvelí páni, ktorí nám boli priateľmi a ktorí nám chýbajú. Jeho hlas v našom KRÉ-DE bude chýbať. Nahral s nami CD „V nebi vás uvidím“. Áno, uvidíme sa tam... V nebi vás uvidím, čakám len na tú chvíľu, v nebi vás uvidím, tam sa priatelia zídu...

Slovenský kresťanský spevácky zbor

Separovanie odpadu ušetrí obci peniaze

Nový zákon o odpadoch platný od začiatku roka by mal obciam pomôcť so šetrením financií z obecnej kasy. Avšak len za predpokladu, že obec a jej obyvatelia sa budú chovať zodpovedne k životnému prostrediu a budú separovať odpad. Ministerstvo životného prostredia odhaduje, že náklady na vývoz a uskladnenie komunálneho odpadu by sa v obciach mohli znížiť až o tretinu, čo je v celoslovenskom merítku zhruba 30 miliónov eur.

Obec Važec v súčasnosti ročne platí za vývoz a uskladnenie TKO sumu 51 462

eur, pričom na poplatkoch od občanov vyberie 26 549 eur (údaje za rok 2015). Motivovať ľudí k triedeniu a recyklácii odpadov by mal tiež fakt, že za triedený odpad nebudú musieť platiť. Zákon je nastavený tak, že náklady na zber a recykláciu separovaného odpadu budú znášať výrobcovia a dovozovia výrobkov. Tí majú podľa legislatívy zodpovednosť za výrobok od jeho výroby až po jeho spracovanie ako odpadu. Znamená to, že výrobcovia budú zodpovedať za recykláciu a spracovanie vlastných výrobkov. Platí to napríklad pre výrobcov alebo dovoz-

cov elektrozariadení, vozidiel, pneumatík, akumulátorov, ale aj papiera, plastov alebo skla. O vytriedený odpad sa majú postarať novovytvorené tzv. organizácie zodpovednosti výrobcov. Obce s týmito organizáciami uzavrujú dohodu. Tým sa „zbavia“ nákladov na vývoz a spracovanie separovaného odpadu, pretože všetky náklady na tento druh odpadu budú znášať spomínané organizácie. Obci zostanú len náklady na vývoz a uskladnenie zmiešaného komunálneho odpadu. (Viac o problematike separovaného zberu na strane 7). (mm)

Družstvo sa modernizuje

• Maštal' pred rekonštrukciou...

• ...(takmer) zrekonštruovaná maštal'.

V najbližších štyroch rokoch čaká poľnohospodárske družstvo modernizácia. V rámci Programu rozvoja vidieka na roky 2014 až 2020 sa úspešne uchádzali o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu. Celková plánovaná investícia do modernizácie predstavuje čiastku 1,8 milióna eur, pričom 70 % z tohto balíka tvoria príspevky z fondov a 30 % vlastné zdroje družstva.

Modernizácia zahŕňa rekonštrukcie a obnovu budov a doplnenie vozového parku. „Budeme rekonštruovať dve maštale, dojárňu, hnojisko, sklad krmív a sýpku. S rekonštrukciou maštali a dojárne sme už začali. Väčšinu stavebných prác by sme chceli stihnúť v tomto roku. Postupne v priebehu štyroch rokov plánujeme zakúpiť 17 nových strojov, medzi nimi napríklad dva teleskopické nakladače, traktor, lis na balíky, mulčovač, zhrňovač, obračač, drtič, krmný voz a podobne,“ konkretizovala riaditeľka PD Važec Petra Maľaková.

Ďalší úspešný projekt súvisí s plá-

novanou výstavbou bitúnku. Jeho hodnota je 330-tisíc € a v tomto prípade je schéma financovania 50 na 50 (fondy/vlastné zdroje). Poľnohospodári plánujú rekonštruovať budovu bitúnku,

zabezpečiť technologické vybavenie a chladiarenské auto.

Projekty podalo družstvo ešte vlani, schválené boli začiatkom tohto roka.

(mm), foto: archív PD

Návšteva u prezidenta

Od roku 2013 sú učiteľia a žiaci ZŠ s MŠ Važec členmi detskej organizácie Fénix, ktorá pôsobí na celom území Slovenska. Detská organizácia Fénix má 40 územných organizácií a spolu 6 000 členov. Dobrovoľníci na Slovensku pomáhajú deťom a mladým ľuďom využívať svoj čas aktívne, zmysluplne, pre dobro všetkých naokolo i pre napredovanie seba samých.

V tomto roku Fénix oslavuje 25. výročie vzniku. Pri tejto príležitosti najaktívnejších členov prijal prezident SR Andrej Kiska. Aj naša územná organizácia bola ústredím Fénixu zaradená medzi 15 najlepších organizácií a dostali sme pozvanie na významné podujatie. V dňoch 1. 5. - 2. 5. 2016 sme nav-

(Pokračovanie na 8. strane)

Zmeny v odpadovom hospodárstve

V rámci všetkých zmien a trendov, ktoré so sebou prináša moderný spôsob života, zaznamenáva naša spoločnosť neustály nárast vzniku odpadov nielen z domácností. Odpadové hospodárstvo patrí k významným odvetviám národného hospodárstva, čomu je venovaná i náležitá pozornosť zo strany štátu. Mnohí ste možno postrehli, že od 1.1.2016 nadobudol účinnosť nový zákon o odpadoch, ktorý zavádza nové povinnosti, ale i možnosti pre obce v oblasti odpadového hospodárstva. Obec má v zmysle zákona o odpadoch celý rad povinností, okrem iného, na svojom území zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy a sklo. K najvýznamnejším zmenám, ktoré so sebou nový zákon prináša, je zmena financovania triedeného zberu komunálnych odpadov pre obce, a to prostredníctvom tzv. organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV).

V súčasnosti v našej obci je zavedený systém triedeného zberu pre komodity papier, plasty a sklo formou 1 100 litrových kontajnerov. Tieto kontajnery sú rozmiestnené na území obce v počte 28 ks na 5 stanovištiach. O ich preplnení a sústavnom neporiadku okolo nich asi netreba veľa rozprávať. S týmto problémom sa naša obec pasuje už dlhé roky.

Po prehodnotení efektivity zberu, predovšetkým čo sa týka celkového množstva vyzbieraných druhotných surovín, je možné zhodnotiť, že v našej obci sú veľké rezervy a zapojenie občanov do separovaného zberu je na pomerne nízkej úrovni. Z celkového množstva vyzbieraných odpadov na území obce za rok 2015 tvorí podiel vytriedených zložiek komunálnych odpadov iba 5 %. Zo skúseností okolitých samospráv, s cieľom zvýšenia miery separácie komunálneho odpadu, vedenie obce prijalo ponuku zberovej spoločnosti Brantner Poprad o doplnenie systému zberu o tzv. vrecový systém. V najbližších dňoch bude do domácností distribuovaná sada vriec v troch farbách určených na triedený zber plastov, papiera a skla spolu s kalendárom triedeného zberu do konca roka 2016.

Občania budú mať možnosť odovzdať vytriedený odpad v deň zberu od svojej domácnosti, nebude potrebné prekonávať donáškovú vzdialenosť ku kontajnerom.

Vážení spoluobčania, pevne verím, že nám všetkým záleží na ochrane životného prostredia v našej krásnej obci, preto Vás prosím o zodpovedné konanie pri nakladaní s odpadmi. Triedením recyklovateľného odpadu vznikajúceho v domácnostiach výrazne prispejeme k ochrane životného prostredia, spätnému využitiu druhotných surovín a k minimalizácii odpadu ukladaného na skládky komunálneho odpadu a samozrejme čím viac a zodpovednejšie budeme recyklovať, tým menej budeme zafažovať rozpočet našej obce.

Milan Lištiak, starosta obce

AKO TO FUNGUJE:

Domácnosť vloží vytriedené zložky do vreca príslušnej farby a v deň vývozu, ktorý stanovuje zvozový kalendár, vyloží vrece pred rodinný dom na viditeľné miesto. Veľmi dôležité bude dodržať harmonogram zberu tak, aby vrecia s odpadom boli v deň zberu vyložené včas – do 6.00 h ráno. Posádka pri vývoze následne vymení plné, použité vrece za poskladané nepoužité vrece, ktoré umiestni do schránky, resp. na iné bezpečné miesto tak, aby sa predišlo znehodnoteniu, prípadne strate vreca. V prípade že domácnosť spotrebuje viac vriec – napríklad v letných mesiacoch pri zvýšenej produkcii plastov, domácnosť obdrží väčší počet vriec.

Žlté vrece určené na: PLASTY, VKM, KOVOVÉ OBALY

Patrí sem: plastové fľaše od nápojov, rastlinných olejov, obaly od avováží, šampónov, čistiacich prostriedkov, obalové fólie, VKM od mlieka, džúsov, vína a pod., kovové obaly od potravín a nápojov – plechovky, konzervy.

Nepatrí sem: znečistené plasty (napr. potravinami, zeminou, farbami, maltou), obaly od sladkostí a slaností (napr. kávy, kaka, sáčkových polievok a pod.), celofán, sáčky, podlahové krytiny, guma, molitan, plastové obaly z motorových olejov a iných ropných produktov, polystyrén, hygienické potreby (plienky a pod.), autoplasty.

Dôležité: Plastové fľaše, VKM a kovové obaly pred vhođením do vreca stlačte nohou!!! Pred vhođením do vreca obaly od VKM opláchnite vodou a nechajte uschnúť.

Modré vrece určené na: PAPIER

Patrí sem: noviny, časopisy, letáky, kancelársky papier, knihy bez tvrdých obalov, zošity, katalógy, papierový obal, kartón, lepenka, a pod.

Nepatrí sem: mokrý, mastný alebo ináč znečistený papier, kopírovací a voskovaný papier, hygienické potreby (plienky, vreckovky,...), obaly od sladkostí a slaností (napr. kávy, keksov). VKM od mlieka, džúsov, vína a pod.

Dôležité: Kartónové obaly pred vhođením do vreca stlačte nohou!!!

Zelené vrece určené na: SKLO

Patrí sem: fľaše od nápojov, sklenené nádoby, poháre, obaly z potravín, zaváranín, tabuľové sklo.

Nepatrí sem: uzávery z fľaš, silne znečistené sklo (napr. potravinami, maltou, farbami), porcelán, keramika, zrkadlá, autosklo, dymové a drôtené sklo, sklobetónky, žiarivky, výbojky, plexisklo, teplomery, TV obrazovky, injekčné ihly a striekačky a pod.

Dôležité: Nepreťažič vrecia a neplniť drobnými sklenenými črepmi!

Hodinka krásy

Na sviatok mamičiek nezabudli ani v miestnej knižnici. Práve na Deň matiek mali možnosť mamičky, babky, či tety dopriať si relax v príjemnom prostredí a ešte s príjemnejšou pani Kopinskou, ktorá prezentovala výrobky vhodné ženám, mamičkám, babičkám z firmy ORIFLAME. Zároveň na prítomných predviedla ošetrovanie tváre a dámy si tak dopriali relax v rukách odborníčky. Akcia bola veľmi úspešná a účastníčky vyslovili želanie uskutočniť podobné aktivity aj v budúcnosti.

(mch)

**Píšte, čítajte,
mailujte...**

Návšteva u prezidenta

(Dokončenie zo 6. strany)

štívali Bratislavu. Pripravený bol bohatý program. Prvý deň sme strávili na Bratislavskom hrade. Na hrade moderátor TV Markíza Patrik Herman, ktorý je podpredsedom Fénixu a predseda Fénixu Norbert Škorvaga odovzdávali prítomným členom ocenenia za aktívnu prácu v detskej organizácii Fénix. Odovzdávanie ocenení sa konalo na miestach, kde sa udeľujú vysoké štátne vyznamenania Slovenskej republiky, odovzdávajú menovacie dekréty či usporadúvajú štátne recepcie.

Po odovzdávaní sme si pozreli areál Bratislavského hradu a dozvedeli sa zaujímavosti o jeho dávnej i modernej histórii. Večer sme sa prechádzali nočnou Bratislavou. Na druhý deň nás čakal pri Slovenskom národnom divadle Prešporáčik, ktorý nás previezol po uliciach Bratislavy. Objavova-

Spomienka na Silana

• Pri príležitosti 32. výročia úmrtia kňaza Janka Silana sa 16. mája v katolíckom kostole konala spomienková svätá omša, ktorú celebroid generálny vikár Spišskej diecézy mons. Anton Tyrol. Homíliu predniesol farský administrátor farnosti Východná Stanislav Misál. Po omši si veriaci uctili pamiatku Janka Silana aj pri jeho hrobe na miestnom cintoríne. (red), foto: rkc

• Zľava: podpredseda Fénixu Patrik Herman, žiačka ZŠ Važec Kristína Fedorová s predsedom Fénixu Norbertom Škorvagam.

li sme krásy historického jadra mesta a zaujímavosti širšieho centra. Poobede nás prijal v Grasalkovičovom paláci pán prezident SR Andrej Kiska, ktorý poďakoval predstaviteľom, členom a dobrovoľníkom organizácie. S každým členom sa aj porozprával. V závere stretnutia pán prezident prijal od nás darčeky – knihu „Recepty starých materí z Važca“ a lyžičky vyrobené z FIMO hmoty. Pán prezident nám poďakoval a pozdravoval všetkých obyvateľov Važca. V Bratislave sme stretli veľa dobrých ľudí, zažili množstvo nezabudnuteľných zážitkov a tešíme sa na ďalšie stretnutie fénixákov, ktoré bude už čoskoro. Eva Fedorová, foto: archív ZŠ

Folklórny úspech

Členovia folklórneho združenia Stráne Anna Kleinová, Iveta Ilavská a Jaroslav Ilavský sa 17. apríla zúčastnili krajskej súťažnej prehliadky sólistov tanečníkov v ľudovom tanci Šaffova ostroha v Liptovských Sliačoch. Súťaž sa zameriava na autentický tanečný prejav. Naši tanečníci s hudobným doprovodom ľudovej hudby Bystrianka predviedli typické važecké tance v „trojke“ bez špeciálnej choreografie (čuchom, do krutu, do skoku, cifrovačky). Za svoj výkon si vyslúžili ocenenie zlatého pásma a vybojovali si postup na celoštátnu súťaž, ktorá sa uskutoční počas posledného májového víkend (27. – 29. 5.) v Dlhom Klčove. (red)

Turíčne Otváranie studničiek

Otváranie Studničiek a jedinečný chorovod Omilienci pripadli tohto roku na nedeľu 15. mája (na Ducha, Turíce). Slávnostné popoludnie odštartovalo v Dome Jana Hálu na vernisáži výstav Jan Hála – Važecké Pastorále a Ondrej Bartko: farba / priestor / rytmus. Chorovod Omilienci so sprievodom účinkujúcich v kultúrnom programe, ale aj zástupcami obce a obecných organizácií (poľovníci, hasiči, hostia z družobného mesta Blatná, základná škola) odštartoval krátko po štrnástej hodine od penziónu Violet po ulici Hlavnej smerom na Námestie slobody. Aj napriek chladnému počasiu si sprievod nenechali ujsť desiatky divákov a niektorí obyvatelia Hlavnej ulice aj tento rok vyzdobili svoje priedomia a pripravili pre účinkujúcich pohostenie, čím umocnili slávnostnú a družnú atmosféru.

Kultúrny program pokračoval na Námestí slobody tradičným symbolickým otváraním studničiek v réžii pred-

(Pokračovanie na vedľajšej strane)

• Chorovod Omilienci.

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

sedníčky MO Matice slovenskej Margity Hybenovej. Ako uviedla v úvode, otváranie studničiek je už 24 rokov spojené nielen s príchodom jari, ale aj s osobnosťami, ktoré stáli na začiatku. S takouto osobnosťou – Michalom Kapasným, sme sa pred pár dňami navždy rozlúčili. Bol nielen vedúcim folklórnej skupiny, ale i režisérom a spoluorganizátorom tohto tradičného podujatia. Prítomní si jeho pamiatku uctili minútou ticha.

Po príhovoroch starostu obce Važec Milana Lištiaka a starostky družobného mesta Blatná Kateřiny Malečkové sa prítomným prihovril aj predseda oblastnej rady Matice slovenskej Milan Stromko a propagátorka slovenského ornamentu Gabriela Čiasnohová. V programe vystúpil detský folklórny súbor Podkrivánček, FZ Stráne, FS Haviar z Rožňavy a inštrumentalista Imrich Oravec.

Tohtoročné jaré slávnosti vo Važci si – ako po iné roky – nenechali ujsť ani hostia z družobného mesta Blatná. Tentokrát k nám okrem delegácie z mesta zavítali na partnerskú návštevu aj zástupcovia tamojšej školy a 40 žiakov. Naša základná škola pre nich pripravila bohatý program, podrobnosti prinesieme v budúcom čísle obecných novín. (mm)

Foto: mb, mm

• Starosta obce Milan Lištiak (vľavo) a starostka Blatnej Kateřina Malečková (vedľa neho) v sprievode.

• Naši dobrovoľní hasiči.

• Hostia zo súboru Haviar z Rožňavy.

• FZ Stráne počas programu.

• Margita Hybenová (v kroji) a starosta obce Milan Lištiak počas vernisáže v Dome J. Hálu.

Brigáda

V duchu myšlienky vzájomnej spolupráce (a možno aj hesla – jeden za všetkých, všetci za jedného ☺) pomáhali poľovníci a športovci poľnohospodárom. Členovia Poľovníckeho združenia Kriváň a Športového klubu Kriváň obetovali voľný čas, aby pomohli miestnemu Poľnohospodárskemu družstvu vyčistiť polia od skál. Poľovníci zbierali skaly v lokalitách Pod Kopou, Nemecké a Petrovská a športovci na Poľanách a v Huncajfe. (red)

• Važeckí poľovníci v sprievode.

Naj jedlom v školskej jedálni sú rezne a dukátové buchtičky

Jedlo a varenie je vďaka týmto súčasnosti. Z novin, časopisov, televízií i internetu sa na nás valia relácie o varení, rady, ako sa správne a zdravo stravovať, tipy na diéty a návody na rôzne moderné formy stravovania. My sme sa pozreli „pod pokrievku“ našej školskej jedálne.

Začneme štatistiky: v jedálni je zapísaných 210 stravníkov (z toho 31 dospelých), v priemere chodí na obed denne 160 stravníkov. Za minulý rok vydali kuchárky 29 898 obedov a 11 424 porcií doplnkového stravovania (desiata, olovrant – pre materskú školu). Školská jedáleň sa zapája aj do rôznych projektov, ktoré vyhlasuje ministerstvo školstva, ako je napríklad školské ovocie, školské mlieko, či zelenina do škôl.

„Na našej škole už dlhoročne prebieha program „školské mlieko“ a program „školské ovocie“. Mlieko a mliečne výrobky patria medzi dôležitú potravinovú skupinu, ktorá prispieva k zabezpečeniu pestrosti stravy a dodáva rastúcemu organizmu kvalitné živiny. Okrem mlieka podávame deťom jogurty a ďalšie kyslomliečne výrobky. Školský mliečny program je zabezpečený nielen pre stravníkov školskej jedálne, ale pre všetky deti, a to formou podávania mliečnej desiata, ktorú si zakúpia na začiatku mesiaca. Program školské ovocie zahŕňa ovocie a zeleninu navyše, či ovocné šťavy podávané k obedom. Projekty sú výhodné aj finančne, časť sumy - 27 % hradí rodič, zvyšok ide z prostriedkov európskej únie. Aj takýmto spôsobom môžeme zvýšiť spotrebu ovocia a mliečnych výrobkov u detí,“ zhrnula vedúca školskej jedálne Jana Pastuchová.

Fungovanie školskej jedálne sa riadi mnohými pravidlami, aby zabezpečili plnohodnotnú výživu pre deti. Pri zostavovaní jedálneho lístka rešpektujú odporúčania odborníkov na zdravú výživu, obmedzujú spotrebu tukov, tučné

ho mäsa, či zvyšujú spotrebu zeleniny a mlieka. „Školská jedáleň sa riadi odporúčanými výživovými dávkami, ktoré sledujeme a mesačne vyhodnocujeme. Jedálny lístok zostavujeme z receptúr vydaných ministerstvom školstva, z ktorých môžeme vybrať podľa určitých pravidiel. Tieto recepty sa každoročne obohacujú alebo obmieňajú, prípadne upravujú. Deti počas piatich stravovacích dní dostanú dvakrát mäso, jedenkrát jedlo so zníženým obsahom mäsa s prídavkom zeleniny, dvakrát jedlo bezmäsité, z toho jedno múčne a jedno zeleninové. Samozrejmosťou je zabezpečenie pitného režimu, či už je to čaj, čistá voda, ovocné šťavy, alebo voda s ovocnými sirupmi výlučne na báze fruktózy. Pri príprave jedál uprednostňujeme varenie, dusenie a pečenie, vyprážame maximálne raz do mesiaca, aj tomu sa snažíme vyhýbať. Dodržiavame všetky normy a pravidlá a podľa mňa je strava v jedálni v poriadku, nikdy nie je nič pripálené, presolené, máme dostatok zeleniny, strava je pestrá. Čo sa týka detí, niektoré jedia viac, iné menej, myslím si, že záleží aj od návykov z domu. Je nám ľúto, keď odnášajú plné taniere, ale zase nás teší, že sú deti, ktoré prídu pochváliť tety kuchárky s tým, že dnes to bola „mňamka“,“ dodala vedúca jedálne.

Pri všetkých vyššie uvedených pravidlách sa musia ešte zmestiť do finančného limitu, ktorý je určený ministerstvom školstva. Norma u nás je 0,95 €

na mladších žiakov a 1,01 € na starších žiakov. Na celodennú stravu v materskej škole je to suma 1,12 €. Okrem toho jedáleň vyberá príspevok od rodičov na čiastočnú úhradu režijných nákladov vo výške 0,50 € mesačne. Tieto financie sa používajú výlučne na chod školskej jedálne podľa potreby.

Naša školská jedáleň je nová, vybavená modernými zariadeniami a podľa slov vedúcej tu dohliadajú na všetko tak, aby bolo všetko v poriadku. „V spolupráci so sponzormi pripravujeme aj špeciálne akcie, napríklad na Deň mlieka alebo Deň jablka. Nedávno sme mali aj kontrolu a sama som bola príjemne prekvapená, pretože po dôkladnej prehliadke od dokumentácie, cez hygienu, skladovanie, či výdaj stravy sme mali všetko bez závad,“ priznala J. Pastuchová.

A vyzerá to tak, že spokojné sú aj deti. Vyplýva to z ankety, ktorú pripravila vedúca školskej jedálne pri príprave tohto materiálu do obecných novin. Na rôzne otázky odpovedalo 54 žiakov druhého stupňa. Podľa výsledkov sú najobľúbenejšími jedlami v školskej jedálni rezne a dukátové buchtičky. 51 detí si myslí, že v školskej jedálni majú dostatok ovocia a zeleniny. Polovica detí sleduje jedálny lístok, ktorý býva vyvesený na nástenke alebo zverejnený na stránke školy. Deti majú rady mäsité jedlá (29 odpovedí), rovnako aj múčne a 20 detí uviedlo, že má rado všetko. Osem detí uviedlo, že uprednostňujú zeleninové jedlo a 9 jedlo z rýb (deti mohli označiť viacero odpovedí). Ako doplnok k jedlu deti preferujú ovocie (28), ďalej zeleninové šaláty (14), mliečne výrobky (12), múčniky (9), tri deti uviedli, že by si želali čokoládu. © 44 detí uviedlo, že sa v školskej jedálni cítia príjemne, desať by uvítalo rôzne zlepšenia (väčšie priestory, stôl pre každú triedu...)

(red)

Foto: mm, jp

KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL

Deň matiek

Nezvyčajný pozdrav ku Dňu matiek vytvorili školáci. Do školy prišli oblečení do červených fariieb, cez veľkú prestávku vytvorili na školskom dvore obrovské živé srdce, ktorú spolu s malými prekvapeniami poslali mamám a babičkám.

K sviatku mamičiek zorganizovali aj tvorivé dielne, na ktorých mamičky so svojimi deťmi spoločne tvorili – maľovali na sklo.

Deň zeme

Každoročne 22. apríla si žiaci základnej školy pripomínajú Deň zeme skrásľovaním prostredia v okolí školy. Tohto roku prešli premenou aj okrasné „skalky“. Aj takýmto spôsobom sa deti učia vzťahu k prírode.

Zápis do školy

Zápis do prvého ročníka sa uskutočnil 19. apríla. Zapísalo sa 23 detí. Skutočný počet detí, ktoré nastúpia v septembri do prvej triedy bude známy po vyhodnotení školskej zrelosti Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva v L. Mikuláši.

Deň narcisov

Naša škola sa už niekoľko rokov v spolupráci s MS SČK zapája do finančnej zbierky Ligy proti rakovine. Jej účelom je predajom symbolických narcisov získať finančné prostriedky na podporu prevencie, včasnej diagnostiky, liečby rakoviny a pomoci onkologickým pacientom. Stalo sa už tradíciou, že deviataci spolu s triednym učiteľom majú patronát nad touto akciou. Stretnúť ste ich mohli s pokladničkou nielen v priestoroch školy, ale aj v obci. Podarilo sa im vyzbierať 285 eur. Všetkým, ktorí sa do zbierky zapojili, vyslovujeme veľkú vďaku.

Prednášky, súťaže, divadlá

Školský život spestrujú rôzne súťaže, prednášky, či predstavenia. V posledných týždňoch žiaci absolvovali napríklad prednášku o drogách, o ochrane prírody, overili si vedomosti zo slovenčiny v kvíze „Túry do literatúry“, zapojili sa do súťaže o najkrajší list, preniesli sa do čias rytierov a šermiarskych súbojov a pozreli si aj zábavné pesničkové divadlo.

(net), foto: ZŠ

Návšteva v knižnici

Na návšteve v obecnej knižnici nás privítala pani knihovníčka, ktorá deti oboznámila s priestormi knižnice a vysvetlila im, ako vzniká kniha. Predstavila deťom rôzne druhy kníh, ktoré si potom sami prezerali, z leporela skladali rôzne skladačky, ale najviac ich zaujali obrázkové knihy. Na záver sa poďakovali pani knihovníčke a sľúbili, že ju prídu ešte pozrieť nielen s pani učiteľkami, ale aj s rodičmi. Niektoré deti navštevujú knižnicu so súrodencami, alebo starými rodičmi. (Pokračovanie na nasledujúcej strane)

Dejepis naživo

Naši predškoláci sa zúčastnili besedy spolu so žiakmi základnej školy uskutočnenej v telocvični. Zaujímavou a pútavou formou nám majstri rytieri predstavili zbrane a brnenia, ktoré sa používali v minulosti počas vojen a bojov o územia a predviedli aj ukážky bojov s jednotlivými zbraňami. Beseda sa deťom páčila, najmä chlapcom, pretože spoznali a oboznámili sa so zbraňami z minulosti.

KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL ❖ KRÁTKO ZO ŠKÔL

(Dokončenie z 11. strany)

Na skúšku v škole

Keďže zápis do základnej školy sa zo zákona posunul na obdobie apríla, navštívili sme s našimi predškólakmi v deň zápisu deti z prvej triedy, ktoré nám ukázali ako sa učia a čo všetko sa stihli naučiť od septembra. Na hodine sa zapájali aj deti z materskej školy, ktoré sa hlásili pri určovaní obrázkov a vyskúšali si aj písanie na naozajstnú veľkú tabuľu. Pani učiteľka všetky deti za snahu odmenila a deti sa so žiakmi rozlúčili pásmom piesní a básní. Pre deti takéto stretnutie býva zaujímavé, stretnú sa s kamarátmi a oboznámia sa s prostredím, v ktorom popoludní robia zápis do základnej školy spolu s rodičmi.

Bábkové divadlo

Divadlo pod názvom Lomidrevo predstavili herci deťom pomocou bábok. Predstavenie bolo popretkávané veselými pesničkami a pre deti bolo zaujímavé.

Beseda o strome

O strome a jeho využití prišla deťom porozprávať „teta“

z národného parku Nízkyh Tatier. Predstavila im rôzne druhy sušiek, kôry na stromoch a spolu s deťmi určili zvieratkám úkryt v strome. Súčasťou besedy bola aj pohybová časť, kde sa deti zahrali na stromy, ktoré musia čeliť rôznym nástrahám počasia. (mš), foto: MŠ

Važecké deti porážajú futbalovú elitu

Dňa 14. 5. 2016 sme sa zúčastnili na veľmi kvalitne obsadenom turnaji futbalových prípraviek KaMa Cup, ktorý sa konal v Kvačanoch.

Turnaja sa zúčastnili aj družstvá, ktoré reprezentujú absolútnu slovenskú futbalovú špičku: Spartak Trnava, AS Trenčín, MFK Ružomberok, Futbalová Akadémia Mareka Hamšíka B. Bystrica a mnoho ďalších. Naše deti sa na turnaji nestratili a na pre-

kvapenie všetkých sme tam neplnili úlohu „fackovacieho panáka“, ale naopak, stali sme sa čiernym koňom a poriadne sme v turnaji zamiešali poradím. Po hladkom víťazstve nad L. Ondrašovou prišli skvelé výhry nad MFK Ružomberok, AS Trenčín a Banskou Bystricou. Kvôli horšiemu skóre sme museli hrať „len“ malé finále o tretie miesto, v ktorom sme narazili na Spartak Trnava. Po vyrovnanej hre

sa zápas skončil 3:3 a o výsledku museli rozhodnúť strely zo značky pokutového kopu. V nich nám chýbal kúsok šťastia a nakoniec sme podľahli Trnave 4:3. Z turnaja sme si odniesli konečné štvrté miesto, množstvo skúseností a zážitkov.

Všetkým deťom ďakujem za predvedenú hru a obrovskú bojovnosť, ktorú ukázali aj napriek celodennému ležaniu. **Miroslav Ivan, tréner**

Futbalisti ťahajú víťaznú sériu

Muži po doterajších výsledkoch majú postup do vyššej súťaže istý. Zabezpečili si ho takmer nepretržitou šnúrou víťazných zápasov a do konca súťaže ich čakajú už len dva. Bodový náskok však majú dostatočný na to, aby postúpili v prípade akýchkoľvek výsledkov. Malou šmuhou na tabuli víťazstiev je prehra 1:0 z konca apríla vo Valaskej Dubovej (24. 4.). V máji však pokračovali vo víťaznom ťažení. Prvého vyhrali doma nad Liptovskými Vlachmi 5:2. Góly: Khalid Baher (2), Peter Jacko, Ma-

túš Ilavský (2). Ôsmeho zvíťazili v Stanokovanoch 1:3. Góly: Matúš Ilavský, Marián Mátray, Ján Michalko. Uprostred mája (15.5.) vyhrali v Kalamenoch 0:4. Góly: Matúš Ilavský (3), Ján Šingliar. „Reparát“ s Valaskou Dubovou odohrali futbalisti 22. 5. doma a vyhrali 7:0. Góly: Ján Šingliar (4), Khalid Baher, Marián Mátray, Vladislav Šlosár.

Deti majú za sebou ďalšiu sériu víťazných zápasov. 24. apríla porazili doma Lubochňu 2:0, autorom oboch gólov bol Mário Renko. O týždeň (30. 4.) cestovali

na zápas do L. Hrádku, aby tam vyhrali 1:14. Góly: Róbert Baliar (4), Ivan Rysuľa (3), Mário Renko (4), Maroš Zuštiak, Tobias Klein, Adam Plevák. V ďalšom zápase (7. 5.) si víťazstvo zopakovali doma nad Demänovou, keď vyhrali 5:0. Góly: Ivan Rysuľa, Róbert Baliar (2), Mário Renko (2). Druhý májový zápas odohrali deti v L. Ondrašovej (12. 5.) a tentokrát vyhrali 0:7. Góly: Mário Renko (4), Ivan Rysuľa, Róbert Baliar, Nina Jacková. Zápas, ktorý mali odohrať 21. 5. (Hybe) bol zrušený. (red)